

Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
T.a.v. de informateur, prof. dr. R.H.A. Plasterk
De Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht
Postbus 9696
3506 GR Utrecht
Telefoon (030) 273 97 26
www.brancheorganisatieszorg.nl
IBAN NL33 FVLB0699 1645 59

Datum : 15 januari 2024
Ons kenmerk : 240115/BoZ
Betreft : oproep Brancheorganisaties Zorg

Geachte heer Plasterk,

Zorg staat nummer één op de ranglijst van thema's die het meest belangrijk waren voor kiezers bij het bepalen van hun stem voor de verkiezingen. En dat is begrijpelijk, want er is weinig dat zo direct van invloed is op levens van mensen en hun naasten als gezondheid en ondersteuning. Er staat echter grote druk op de gezondheidszorg en de gezondheid van veel Nederlanders. Hiervoor zijn twee belangrijke redenen:

- de zorgvraag die blijft stijgen en groter is dan wat de arbeidsmarkt aan kan;
- de stijgende overheidsuitgaven.

Dit betekent een urgente uitdaging voor het nieuwe Kabinet. ActiZ, de Nederlandse ggz, NFU, NVZ en VGN, verenigd in de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) willen graag de onderstaande vier aanbevelingen met u delen hoe te komen tot toekomstbestendige zorg. In onze branches werken ruim 1 miljoen mensen die dagelijks zorg en ondersteuning bieden aan patiënten en cliënten. De zorgsector kan de problemen in de gezondheidszorg niet alleen oplossen, wij hebben u hard nodig.

Gezien de toenemende zorgvraag vragen wij u om naar de toekomst realistische ramingen met voldoende groeiruimte op te stellen voor alle sectoren die werken aan de transformatie van de zorg. Dit hangt nauw samen met de afspraken zoals vervat in het Integraal Zorgakkoord dat de komende jaren dan ook stevig voortgezet dient te worden.

Health in all policies

Te vaak wordt zorg ingezet om problemen op te lossen die geen gezondheidsproblemen zijn. Gezondheidsproblemen, of het nu gaat om fysieke,

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

verstandelijke of mentale kwetsbaarheden, komen vaak voort uit de wijze waarop onze huidige samenleving is ingericht. Bestaanszekerheid – ook een belangrijk thema in de afgelopen verkiezingen – is een bepalende factor voor een gezond leven: een stabiel en voldoende besteedbaar inkomen, veilig wonen en werken, gezonde voeding, schone lucht, goed onderwijs etc. Als mensen gezonder kunnen leven, zullen zij naar verwachting minder een beroep hoeven te doen op professionele zorg. Om dit te kunnen realiseren, is het nodig dat gezondheid een belangrijk aspect is in alle beleidsdomeinen van de overheid.

Wij vragen het nieuwe kabinet om te helpen de vraag naar zorg te beperken door te investeren in gezondheid met een coördinerend minister die de verantwoordelijkheid en het mandaat krijgt om de draai naar meer gezondheid in de samenleving te realiseren.

Maak werk van werken in de zorg: meer salaris, kostendekkend opleiden en meer vertrouwen

Werken in de zorg is mooi, belangrijk en dankbaar werk. Maatschappelijk blijft de erkenning en beloning voor dit werk echter achter. De BoZ roept het nieuwe kabinet daarom op om werk te maken van werken in de zorg. Wij als brancheorganisaties en onze leden maken hier werk van door uitvoering te geven aan de aanbevelingen van de Sociaal-Economische Raad (SER) uit het advies '[Aan de slag voor de zorg](#)' (2021). Wij vragen de systeempartijen - overheid en zorgverzekeraars – om dit ook te doen. De SER heeft de adviezen aan alle betrokken partijen immers in samenhang met elkaar uitgebracht.

Meer salaris

De beloningsachterstand van de grootste groepen medewerkers in de zorg - waaronder verzorgenden, verpleegkundigen en begeleiders - is fors ten opzichte van het gemiddelde van de marktsector en het grootste deel van de publieke sector in Nederland. Ondanks een eerdere investering vanuit de overheid en ondanks de voor 2023 en 2024 afgesloten zorgcao's waarbij werkgevers investeerden in substantiële loonstijgingen, bedraagt het verschil nog altijd 6% tot 7%.¹ Een van de aanbevelingen van de SER is om als overheid structureel extra geld vrij te maken om de beloningen te verbeteren, in het bijzonder daar waar sprake is van een achterstand ten opzichte van de markt. Een betere beloning en investeringen in het arbeidsmarkt- en opleidingsbeleid voor zorgprofessionals dragen bij aan een oplossing voor de grote personeelstekorten in de zorg.

¹ <https://www.brancheorganisatieszorg.nl/nieuws/list/beloningsachterstand-zorgmedewerkers-houdt-aan/>

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

Wij vragen het nieuwe kabinet om te helpen bij het dichten van de loonkloof van specifieke groepen zorgprofessionals en medewerkers door extra geld voor de arbeidsvoorwaarden in de zorg beschikbaar te stellen.

Loopbaanbeleid en opleiden

Regulier en strategisch opleiden is een kerntaak van zorginstellingen en noodzakelijk voor de continuïteit van zorg op korte en lange termijn. De bekostiging van de opleidingen in de zorg is nu nog een lappendeken aan verschillende regelingen die moeilijk te doorgronden zijn.

In plaats van een veelheid aan regelingen vragen wij een adequate en kostendekkende vergoeding van regulier en strategisch opleiden waarbij ten behoeve van de flexibiliteit van de zorgorganisaties en wendbaarheid van medewerkers rekening wordt gehouden met innovatie van organisaties, functies en aantrekkelijke loopbanen.

Meer vertrouwen

Een grote wens van zorgprofessionals en -medewerkers is om meer vanuit vertrouwen te kunnen werken. De Raad Volksgezondheid en Samenleving (RVS) adviseert in het advies ['Blijk van vertrouwen'](#) uit 2019 en het vervolgadvisie ['Is dit wel verantwoord?'](#) (2023) om de verantwoording in de hele zorgsector fundamenteel anders in te richten. Door wederkerigheid centraal te stellen, kan het onderlinge vertrouwen toenemen in zowel de verantwoording als in de contractering in de zorg. Dit kan bijdragen aan een forse verlaging van de regeldruk en de administratieve lasten die hieruit voortvloeien.

Wij vragen het nieuwe kabinet mee te helpen om het werkplezier van zorgprofessionals en -medewerkers te vergroten en hun inzet efficiënter te maken door het verantwoorden in de zorgsector fundamenteel anders in te richten.

Geef digitalisering vleugels

Elektronische gegevensuitwisseling draagt bij aan goede en veilige zorg voor patiënten en cliënten en is cruciaal voor de organisatie van zorg en de samenwerking tussen verschillende zorgverleners. Bovendien verlicht elektronische gegevensuitwisseling de werkdruk van zorgprofessionals, mits het goed werkt.

Passende zorg betekent steeds vaker ook hybride zorg: een mix van digitaal en fysiek aangeboden zorg en ondersteuning van gezondheid. De BoZ ondersteunt de uitgangspunten *zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan*. We werken samen aan brede opschaling en toepassing van hybride zorg.

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

De markt pakt deze essentiële randvoorwaarde voor toekomstbestendige zorg en ondersteuning niet uit zichzelf op. Het ministerie van VWS heeft afgelopen jaar de regie herpakt op dit belangrijke dossier met de Nationale visie en strategie op het gezondheidsinformatiestelsel². Ook de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg en de aankomende Europese regelgeving (European Health Data Space) bieden houvast voor een informatiestelsel waarin zorgpartijen en toeleveranciers goed kunnen samenwerken en zorgprofessionals, cliënten en patiënten echt baat hebben bij voordelen van digitalisering.

Wij willen het komende jaar grote stappen zetten om, zoals afgesproken in het IZA de basis in de digitaliseringsagenda op orde te brengen. Dit gaat specifiek om het realiseren van een landelijk dekkend netwerk (LDN), generieke functies en eenheid van taal. Dit is cruciaal om de zorg toegankelijk, van hoge kwaliteit en betaalbaar te houden.

Wij vragen het nieuwe kabinet om steun voor deze aanpak op basis van de uitvoeringsplannen die in samenspraak met het brede zorgveld naar verwachting nog deze maand kunnen worden gepresenteerd ter invulling van de in de VWS-begroting gereserveerde middelen (1,4 miljard euro).

Draag bij aan een groene zorgsector

Een gezonde leefomgeving heeft grote impact op de (mentale) gezondheid en kwaliteit van leven van mensen. De zorgsector maakt mensen beter, helpt ziekte te voorkomen en draagt bij aan kwaliteit van leven van mensen. De paradox is echter dat de zorg ook een substantiële impact heeft op het klimaat (7% van de totale voetafdruk van Nederland via directe en indirecte emissies).

Met de *Green Deal Samen werken aan duurzame zorg* (Green Deal 3.0) realiseert de Nederlandse zorg een onomkeerbare transformatie naar zorg die een minimale impact heeft op klimaat, milieu en leefomgeving in 2050³. Uit eerste berekeningen blijkt dat deze plannen een geschatte eenmalige investering van 1,6 tot 3,4 miljard euro vragen en tot structurele jaarlijkse meerkosten leiden van 350 tot 650 miljoen euro⁴.

Zorgaanbieders hebben dan ook de overheid én het bedrijfsleven nodig om echt duurzaam te kunnen worden.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/03/31/nationale-visie-en-strategie-gezondheidsinformatiestelsel>

³ <https://www.greendeals.nl/green-deals/green-deal-samen-werken-aan-duurzame-zorg-green-deal-30>

⁴ [Gezamenlijke brief aan Tweede Kamer van branche- en koepelorganisaties in de zorg - Commissiedebat Verduurzaming van de zorg – uitvoeringsplan Green Deal](#)

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

Wij vragen het nieuwe kabinet ons te helpen om daadwerkelijk meters te maken in het realiseren van de doelen van de Green Deal Samen werken aan duurzame zorg, onder meer door:

- *zorgaanbieders ruimere mogelijkheden te geven om gebruik te maken van (bestaande) middelen en fondsen voor het verminderen van de CO2-emissies, zoals het Klimaatfonds;*
- *een programmatische aanpak om zo veel mogelijk circulair te werken om daarmee het gebruik van grondstoffen en materialen te beperken;*
- *onderzoek naar de mogelijkheid om duurzaamheid (naast kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid) een vaste wegingsfactor te laten zijn bij het leveren van zorg.*

Mede gezien de noodzakelijke transformatie van zorg waar we als partijen gezamenlijk voor staan en de komende jaren stevig uitvoering aan geven, hopen we deze aanbevelingen vertaald te zien in een krachtige zorgparagraaf in het nieuwe regeerakkoord.

Met vriendelijke groet,

drs. Anneke Westerlaken
voorzitter

cc: fractievoorzitters Tweede Kamer der Staten-Generaal

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

